

VASILIJUS TRUSOVAS

ŽAIBAI KRINTA Į ŽOLĘ

Dailininkė Birutė Andrijauskienė

2012 m.

Antroji Vasilijaus Trusovo eilėraščių knyga „Siauri likimo vartai“ (2010) baigėsi autodedikacija: „Kitų neišdaviau/ Ir nestačiau namų - / Likimo vartai / Buvo per siauri.“

Kas gi tada šiam kūrybos žmogui beliko? Nieko kito, kaip tik eiti šios žemės keliu su savo eilėmis, dainomis, teatru, literatūros pamokomis.

Ir štai trečioji knyga „Žaibai krinta į žolę (2012), išleista autoriaus gražios amžiaus sukakties proga.

Kokie ten žaibai? Tegul autorius su manimi ginčijasi. Priminsiu vieną posmelį iš knygos „Siauri likimo vartai“: „Renka paukščiai / Nuo rankų delnų / Akimirkų trupinius - / Uogas raudonas.“

Šis motyvas, tik dar labiau abstrahuotas, atėjo ir į trečiąją knygą. „Eini eini lauku/ Likimo numatytu...“, - ringuoja autorius, o vėliau ne kartą patvirtina, jog einąs su meile žmonėms ir medžiams.

Tame kelyje gyva ir giminiškoji bendrumo šviesa: „Mes lyg paukščiai/ Prie gimtojo slenksčio -/ Išbaidyti sugrįžtame vėl...“

Ir optimistinė pasaulėjauta: „Laimės spindulius/ Imki/ Akimirkų / Ugnį / Su meile kūrenki.“

Ir susimąstymas: „...kai dangum balti debesys plaukia / ant delnų laiko paukštis suspurda“.

Laiko paukštis paslaptinai spurda, o pasaulis toks gražus, tad gimsta neįprastas jo pajautimas: „...byra debesio ašaros šaltos“; „lietus merkia/ žolę/ o toji/ nenori/ nei augti/ nei gerti/ tik rudeniu verkti“; „Lapas/ Ant šlapio šaligatvio -/ Kaip laiškas...“

Naujojoje knygoje lyrinis subjektas anonimiškesnis, gilesnis meninis apibendrinimas.

Toks laisvo kūrėjo kasdienybės ir įkvėpimo akimirkų kelias. Jo žodžiais tariant: „Man reikia / Dar tako, / Į palaukę vedančio, / Putino uogos, / Raudonai pražydusios / Speigo glėby.“

Tepražysta.

Ona Kačkienė

Rudeniškas ekspromtas

Išbraidžioti takai
Ir vasaros palaukės.
Šermukšnių varvantys lašai
Su gauduliu per sielą
Plaukia.
Nurimsta tolumos –
Jau tolsta gervių virtinės.
Ruduo viršum galvų
Geltonu liūdesiu pravirkdo.
Bet dar yra šviesos langams,
Akims ir širdžiai.
Tegul užtenka šilumos
Delnams, laukams ir medžiams –
Jų maldą rudenio dangus juk
Girdi.

2010

***

Lietaus motyvai

lietus merkia
žolę
o toji nenori
nei augti
nei gerti
tik rudeniū
verkti
kai lapai
po kojom
vien liūdesį
kloja

***

Kaip peilio ašmenim
Kasdien
Tarp vakaro
Dienos ir ryto
Eini eini lauku
Likimo numatytu
Ten kur žaibai
Per vasarą į žolę krito
Artėjimo byla
Įteisinta seniai
Per laiko
Amžinybę
Nieko nepakito
Nuspręsta kažkieno
Ir tiek
Kas bus arba yra
Anksčiau o gal vėliau
Pranyks perniek

***

Į rieškutes
dangaus lašus
susemsiu
suvilgysiu
malšinsiu
nuojautų kartėlių
basom išeisiu
pabraidyti vėlei
po palaukę
kol dar nebaugūs
vakaro šešėliai

***

Žiūrėk
jau ir vėl
rudenėja
nors rėk
byra debesio
ašaros šaltos
vėjas talžo
lyg būčiau
kuo kaltas

***

Vis atrodo –
Neinu, o grįžtu
Į kažką,
Kur buvau...
Kaip ir
Nieko nebūta, nekito –
Gal tik rasos staiga
Ant basų
Mano kojų
Nukrito
Ir savąja gaiva
Kaip vaikystėje
Sočiai pagirdė
Lyg mamos
saldžiarūgšte gira.

***

Ko gero, žinau
jau, kas bus,
kai išeisiu
ir niekad
daugiau nebebūsiu -
vėjas plėšys lapus
ir pavasariai užaus,
lyg prakeiktas
pasaulis kvailios,
padalintas
perpus.

***

Senos obelys,
Liepos, kaštonai
Ištaria laikui sustoti,
O tas nevidonas
Vis eina pro šalį
Ir liepia žiūrėti
Į skylantį lieptą,
Kur žlugtas
Velėtas
Ir prakaitas lietas.
Dar žlegsi
Po kultuve
Vandens srovės –
Tik kur gi tos
Drobės marškonės
Padėtos senovės.
2011 08
Rakšteliai

***

Taip gera,
Kai švyti langai
Namų, kur bendrumas
Ir meilė gyvena.
Ant slenksčio
Pritūpusi vakar diena
Dar rymo –
Bus rytui
Ką sveikint.

***

Varvekliai
Nuo stogų pabėgs,
Upeliai tvins,
Pakils aukštai dangus
(toksai svaigus vaiskumas...).
O žalią giesmę
Oš miškai
Ir aviliai
Darbštumą budins.
Ir rytas bus,
Ir bus diena –
Tekės gerumas
Kaip medus per širdį.

***

Atverti
iki aukščio svaigaus
ir stogai,
ir langai.
Jau pareina, atsrūva
į sielą banga
nujautimų –
taip buvo
ir bus visada,
kai dangum balti debesys
plaukia,
ant delnų
laiko paukštis
suspurda.

***

Gerumo aukščiui
Nėr matmens –
Neišmatuojama
Jausmų gilybė...
Tik prie tavo
Ir mano langų
Nuolat budi
Būties paslaptis –
Ją paglostyti reikia...

***

Su kuo gyvenimą palygint?
Gal su upe, lauku
Ar kelio vingiu...
Srovena margas metų raštas,
Pakyla mintys
Su svaja ligi dangaus,
Iki širdies gelmių
Eini su meile –
Žmonėms ir medžiams,
Ryto aušrai, paukščiui,
Vaikams, anūkams –
Viskam, kas pereitam,
Bet nesibaigiančiam
Būties lauke
Gyvena.

***

Tikrumu
Nusiprausiu
Jūsų visų
Ir gerumo pasemsiu
(jeigu jo dar yra).
Kaip į išpažintį
Eisiu
Skaistų rytą,
Kad vakaro sutemos
Nebūtų taip baugios,
Per naktį
Budėtų tylą.

***

Nuvesk mane
Į žemuogių pievelę,
Į pagirį,
Kur mūsų pėdos
Vaikystę šaukia.
Tenai mamos skarelė – laiškas,
Neperskaitytas iki galo
Taip ir liko,
kraitelė (neišsenkanti
dosnumo sotis)
Ir debesų
Svajingos stotys.

***

Mes kaip paukščiai
Prie gimtojo slenksčio –
Išbaidyti sugrįžtame vėl...
Tas šventumas –
Čia raikoma duona,
Vaiko juokas,
Jaukumas,
Kai už lango žvarbu,
Nesibaigianti ryto daina,
Pasivaikščioti kviečianti
Sodo taku.

2010 06 22

***

Vasaros triptikas

Ant žiogo sparnų
vasaros džiaugsmas
plaukia laikas pro mano
ir tavo būties vartus
tiek daug (gal mažai)
šičia duota
dienų trapumas
nakties sapnas saldus
liepų guotai skaičiuoja
paukščių mostus
kai lietum
vėl pravirksta dangus

***

geria tylą
apsunkusios liepos
pernakt
jau žolė žiogų muzikos
soti lig ryto
lyja tik ne lietus
ilgesys vėl nubėgančios
vasaros pievom

***

liepų medus
ant įkaitusio
vasaros stalo
žolėje pasislėpus
diena
kalba tolumos
seka legendą
apie žiogo gyvenimo
džiaugsmą
kai medžius
apkabina
tyla.

***

Saulė nors rudeniui moja -
Ant metų slenksčio
Užaugęs tavo vidudienis
Likimo džiaugsmą sako.
Išmoktos gyvenimo pamokos -
Užteks jų ilgam.
Išplaukia ir grįžta
Svajonių laivai
Užutekin, čia, prie visų,
Meilės iš naujo pasemti...
Eiki ir eiki ryto aušron
Iš naujo savęs atrasti,
Laimės lieptais tvirtais
Eiklų laiką sugauti.

***

Dienų tėkmėj -
Atspindžiai žalio ryto.
Taip eita tauriai
Per rasotą žolę
Lauko taku įsikibus į vėją.
Nežinia, kas ką sėjo, ravėjo,
Bet likimo ranka
Gerumu glamonėjo
Tavo būtį nelengvą,
O mus pakylėjo
Į šviesą,
Prie žmonių priartėjom ,
Kai buvo sunku,
Kai reikėjo, -
Pakėlei ir keliu palydėjai...

***

Tavo gatvių tylioji byla,
Iškalbingas kiekvienas kampelis –
Čia prabėgusių metų tiesa,
Dabarties bevingiuojantis kelias.

Mano Mieste,
Aš vėlei žvelgiu
Į tave –
Ir kas kartą suvirpa širdis,
Sušlamėjus ūksmingosioms
Liepoms.
Negali nepareit
Tais takais,
Kai būtis
Prakalbėjusi nuojautom
Liepia.

Šita žemė šventa praeitim
Ir pražilusiu senkapių aidu.
Aš iš naujo tave atrandu,
Kai viltim ryto rasos
Nuprausia Tau veidą.

2011m. rugpjūtis, Švenčionys

***

Ir vėl Tavo
Rytas ant delno...
Eini per birželio rasas.
Nenusakomas metų
Artumas
Ima glostyt jausmus ir rankas.
SESE, dienos
Ateina kaip viešnios,
Baladoja
Atvertas į Viltį duris.
Laimės spindulius
Imki,
Akimirku
Ugnį
Su meile
Kūrenki.
Iš Tavošios Gerumo
Erčios
Nejučia tegul
Eis ta šviesa ir sugrįš
Išdalinta

***

Bendrumo šviesa
(Giminiškoji)

Čia kaip vakar
Dar raikoma duona.
Akimirų upokšniais
Čiurlena bendrumo byla.
Kiek nedaug ir kiek daug
Šičia duota –
Gurkšnis oro svaigaus
Ir akimirkos skonis,
Kai pabunda iš naujo diena.
Tegul būna
Palaimintas stalas
Ir prie jo susirinkus gentis.
Nuo gerumo lai širdys apsąla,
Ant delnų tegul žydi Viltis.

***

Neišvengiama...
Išretėjo medžių lapija.
Ruduo...
Gervių klyksmas nakty
ir šalna ant nurudusio
stiebo želmens.
Žolynų malda
jausmus grauduliu
liečia.
Skamba liūdesiu
rudenio vario
styga.

***

Lapas
Ant šlapio šaligatvio -
Kaip laiškas...
Kam? Ir kodėl?
Ar jauti,
Ar matai, kaip tirpsta
Diena už langų,
Žiūrinių skrendančių
Paukščių takan...

...laikinumo paradoksas...

***

Kanonas Antanui Vienažindžiui

Ropom
Iki liepos – ir, rodos, jau viskas...
O paties pastatytoj bažnyčioj,
Laižuvoj,
Vis dar laikomos mišios,
Vis dar sako Vienužis
Pamokslą , tą vienintelį,
Dar negirdėtą,
Kaip šauksmą sukniubus,
Apie meilę ir sopulius,
Virkdo paprastus žmones
Maldoj.
Vaikšto dainos (poeto patieka)
Gipėnų laukais –
Jas Krinčino lygumos girdi.
Ir kai nieko daugiau nebelieka,
Tyrumu visų sielas pagirdo.
2011

***

Viskas, ką šiandien turi
Ant kasdienybės savo stalo, -
Laimingojo likimo
Dovana...
Užauga metai nejučia
Ir skleidžiasi gerumas tavo.
Su juo aplink ir mummyse
Užgimsta
Meilė ir tikrumas.
Eini dienos šviesos
Ir vakaro jaukumo pilnas -
Lai būna rytdiena puiki
Esme ir visos mintys kilnios.
Minučių skubančių sraute
Aistrų ugnis tegul negęsta,
Malonūs šildantys jausmai
Akių šaltiniuos skęsta.

***

Rugpjūčio kraitėj -
Vasaros dosnumas,
Viršūnėj smilgos
Supasi diena.
O tu eini, eini
Per metų viltį
Kaip mitologinė
Esybė - Laima,
Save dalindama kitiems,
Gerumo kupina.
Paženklinta sėkme
Tebūna ši ir rytdienos
Būties akimirka balta.

2010 08
Zarasai

***

Tos dienos ir naktys bežodės –
Už ką? Ir kodėl – nežinia.
Tik rauda
Birželio palaukėje vėlei
Skausmu suspindėjus rasa.
O laikas
Kaip traukinio bėgiai –
Išdunda,
Ir spengia, tylą.
Deja, tų metų
Nutisę šešėliai
Vis jaukia
Jausmus nejučia...

...ramunėm pražydęs baltumas
Suspaudžia kažkur gomury...
Dangaus tėviškėlės aukštumas
Ir meilė suspurdus širdy.

***

Ir nesvarbu,
kad žemėn lapai rudeniški krenta,
kad palaukes jau nugula rūkai tiršti, -
kaip gera šiam dienų bėgsme
artumą žmogišką pajauti
ir džiaugtis su visais -
dar esam viens kitam geri.
O metų kasdienybė skęsta
ir niekas jos nesulaikys...
Gyvenimo šaltiniai
nujautimais alma,
akimirkų prabėgusių
lietum.

***

Ir dienos,
Ir valandos –
Jų paskirtis
Budėti
Prie mūsų būties.
Ir nieko nereikia,
Jei meilės viltis
Ėjimą pas žmogų
Nušvies.

***

„Buvo pasaka“, -
Sakė Širvys.
Buvo ir baigėsi –
Pralėkė šuoliais.
O dienas kas pavys?
Ir iš kur sugrąžins?
Nepavyks –
Kad ir kaip
Besistengtumei
Uoliai.

2009 07 18
Rakšteliai

***

Kur takai paupy,
Supos varnų lizdai,
Ten dabar jau
Pasnigo baltai...
Vaikšto tylūs šešėliai
Pakluonių takais,
Krinta žvaigždės
Nakties ežeran...

***

Na ir kas,
Kad žiema –
Po ledu, po sniegu
Žydi viksvos.
Ne bėda,
Kad jos aštrios
Ir piktos.
Paskirtis jų kita –
Liudyt
Skonį gyvenimo
Šito.

***

Per lapų
Kilimą
Prie gerumo
Šviesos.
Tik į šilumą
Mūsų bendrumo.
Ir nejausk
Darganos
Už langų,
Nors tie vėjo
Žirgai
Viską plėšys
Ir jauks

***

Išdalinau dienas –
Kada ir kam, už kiek? –
Nė pats nesuvokiu staiga.
Gal nenuteis,
Neapkalbės – tegul,
Tai jų valia.
Žinau, bus rytas,
Kurs spindulius
Pirmuosius gano,
Ir dovanos man
Naują dieną...
Turbūt ji bus jau –
MANO.

***

Senu lieptu einu
nušiurentu kojom
ir laiko vandeniū
nupraustu
saulėlydžių
giesmės meldų
užutekiuos
su dangum
susišaukia
apkabina
vėsa iki apsvaigimo
per naktį
kužda paslaptį
vėlei iš naujo
sąžalynų tyla

***

Užgesinki nemigos
Karščiuojančią aortą –
Jau vėlu,
Nėr kada
Mesti kortą –
Likimo išburta...
Neverta keikti
Dienos.

***

Metai - turtas
Gyvenimo kraitėj.
Jie atskamba vestuvinio
Maršo garsais
Ir armonikos virkdomos
Tonais...
Kiek dienų ir akimirkų
Būta smagių riedant
Vis tais mielais
Nepamirštamais gimtojo
Krašto keliais,
Tauro ragui sugaudus
Miškinguose toliuos.
Ir prasminga diena,
Kai kažkam tu gali
Gėrio ranką ištiesti.

***

Man reikia
Dar tako
Į palaukę vedančio,
Putino uogos,
Raudoniū pražydušios
Speigo glėby,
Smilgos, kutenančios
Paširdžius,
Kai vėjo akuotai
Pravirkdo
Akis.

2011 m. lapkritis

***

Vėjas uždaro
Vasaros langus
Vasara atveda
Verkiantį lietų
Rūškano
Ryto
Raudojimų
Raštai
Rymo
Rūdijančiuos
Rudenio
Ratuos
Svyra
Sumirkusios
Smilgos
Svajūnės
Svetimo
Sutemų
Siautulio
Supamos

2011 m. gruodis

***

Lyg tik vakar
(o buvo seniai...)
Krito vaikystės žaibai
Į rasotą žolę,
Kaip žalčiai susirangę
Pavirto
Žalčialunkio žiedais.
Vaivoriniai
Sapnai liko ten,
Ant lietaus basų kojų,
Dobilų pražydėjimo
Naktį.

2012- 01-02

***

Brydė įminta
Ryto rasotoj žolėj
Obuolys nukritęs
Nakties svajingoj tyloj
Ištaria prasmę dienu
Upėmis plaukia
Iš lėto metų
Gyvasis vanduo
Taip yra
Ir taip bus...

...dar akmenys auga...

***

Šešėliai prie slenksčio
o man nebaugu
šildo kojas akmuo
nuplautas išėjusių
nuoskaudom
ieškau savęs
rytdienos būtyje
ir iš naujo grįžtu
kur jau takas
užžėlęs.

***

O aš vis nespėju...
Su lekiančiu vėju
Per lauką nuskrieja
Bevardžiai šešėliai.
Čia vakaras - rytas
Per naktį kuždėjos
Ir net nepajuto,
Kaip medžių viršūnes
Diena plytėjo.
Nubudo, suskambo
Čiurlioniškas miškas –
Ir vėl nebespėjau...
Akimirksniu baigėsi
Rytmečio mišios.

TURINYS

1. Ant delnų laiko paukštis suspurda (Ona Kačkienė)
2. Rudeniškas eksromptas
3. Lietaus motyvai
4. Kaip peilio ašmenim
5. Į riekutes
6. Žiūrėk
7. Vis atrodo
8. Ko gero, žinau
9. Senos obelys
10. Taip gera
11. Varvekliai
12. Atverti
13. Gerumo aukščiui
14. Su kuo gyvenimą palygint?
15. Tikrumu nusiprausiu
16. Nuvesk mane
17. Mes kaip paukščiai
18. Vasaros triptikas
19. Saulė nors rudeniui moja
20. Dienų tėkmėj
21. Tavo gatvių tylioji byla
22. Ir vėl Tavo
23. Bendrumo šviesa
24. Neišvengiama...
25. Lapas
26. Kanonas Antanui Vienažindžiui
27. Viskas, ką šiandien turi
28. Rugpjūčio kraitėj
29. Tos dienos ir naktys
30. Ir nesvarbu
31. Ir dienos
32. „Buvo pasaka“
33. Kur takai paupy
34. Na ir kas
35. Per lapų kilimą
36. Išdalinau dienas
37. Senu lieptu einu
38. Užgesinki
39. Metai – turtas
40. Man reikia
41. Vėjas uždaro
42. Lyg tik vakar
43. Brydė įminta
44. Šešėliai prie slenksčio
45. O aš vis nespėju

„Žaibai krinta į žolę“ (eilėraščiai)/Vasilijus Trusovas.

„Žaibai krinta į žolę“ – trečioji Vasilijaus Trusovo poezijos knyga „Žaibai krinta į žolę“ ne tik pratęsia pirmųjų dviejų autoriaus knygų temas ir motyvus, bet ir atskleidžia gilesnes, prasmingesnes laiko ir gyvenimo suvokimo jausenas. Lyrinis subjektas jautriai apmąsto trapią būtį, laiką ir santykį su viskuo, kas yra šalia ir dabar.